

PARKOVÁNÍ A VEŘEJNÝ PROSTOR V ČERNÉM DOLE – PROČ MUSÍME MÍT JASNÁ PRAVIDLA.

Parkování a využívání veřejného prostoru patří k nejčastěji diskutovaným tématům v našem městysi. Není to náhoda – volného místa ubývá. Přibývá nových staveb, které často nenabízejí dostatek parkovacích míst, a zároveň roste i počet návštěvníků. Tento trend je vidět napříč celou republikou – doprava houstne, prostoru ubývá a tlak na infrastrukturu se zvyšuje. Náš městys není výjimkou, a proto se i zde situace postupně zhoršuje a dá se očekávat, že tento vývoj bude pokračovat i v dalších letech.

Častým problémem je stání vozidel tam, kde to není možné. Je nezbytné zajistit průjezdnost nejen pro obyvatele a návštěvníky, ale také pro vozidla složek integrovaného záchranného systému, technické služby a údržbu.

Cílem je vytvořit přehledný, bezpečný a funkční režim parkování v lokalitách, kde počet vozidel dlouhodobě roste. Podařilo se nám vybudovat pověst obce, která se klíčovým problémům nevyhýbá, řeší věci systémově a je ochotná nést zodpovědnost i za nepopulární rozhodnutí.

Odpovědností městyse je hledat řešení, která mají smysl i do budoucna.

1. ZÓNA ZÁKAZU STÁNÍ – OPATŘENÍ OBECNÉ POVAHY Č. 8/2025

Zóna zákazu stání omezuje stání na všech pozemních komunikacích v platném úseku, **nikoliv však na soukromých pozemcích**. Jejím cílem není komplikovat život obyvatelům ani návštěvníkům, ale zajistit bezpečný a plynulý provoz. Jedná se o technické uznání reality – že se na komunikacích širokých 3–4 metry parkovat nedá legálně ani bezpečně.

Obdobná místní úprava provozu na pozemních komunikacích, konkrétně zóna zákazu stání, která byla vymezená dopravním značením pro celé území Černého Dolu, platila již od roku 2008 – nejde tedy o nic nového. Zóna se nyní rozšířila o zbývající část kalendářního roku a o území Čisté v Krkonoších, protože i tam se již projevují důsledky nárůstu počtu automobilů v souvislosti s výstavbou nových objektů a rostoucím počtem rekreatantů.

Rozhodnutí o zavedení zóny vychází:

- z nadměrného nárůstu dopravy
- z doporučení Městské policie,
- ze zákona o provozu na pozemních komunikacích
- z pasportu místních komunikací
- ze stanoviska dopravního inspektorátu,
- a je vydáno Silničním správním úřadem MěÚ Vrchlabí jako opatření obecné povahy.

Jde o proces jasně daný zákonem, který zajišťuje transparentnost a veřejnou kontrolu. Toto opatření doplňuje stávající právní úpravu a platí pro vymezené území obce proto, aby se předešlo přesouvání nevyhovujícího způsobu parkování mezi jednotlivými lokalitami – i uličkami, aby se neparkovalo na zeleni, na chodnících, před vjezdy k nemovitostem atd...

Bohužel některá opatření tohoto typu nelze donekonečna projednávat s širokou veřejností – bylo by to sice líbivé, ale reálně bychom se nikam neposunuli, protože vyhovět všem by nebylo možné.

Proto jsou pro tato rozhodnutí nastaveny zákonné postupy:

- zveřejnění návrhu opatření obecné povahy,
- lhůty pro připomínky a odborná stanoviska.

Na rozdíl od klasického správního řízení u OOP nejsou stanoveni účastníci řízení – tedy žádné individuální doručování, žádné postavení účastníků. OOP se oznamuje veřejnou vyhláškou a každý má možnost se k němu vyjádřit ve stanovené lhůtě.

Tento postup byl beze zbytku dodržen – i s upozorněním úřadu městyse na instalaci dopravního značení na webových stránkách a všem, kteří jsou přihlášení k odběru emailů.

2. PRÁVNÍ PŘEDPISY SOUVISEJÍCÍ S DANOU PROBLEMATIKOU:

- **Zákon č. 283/2021 Sb. Stavební zákon § 152 odst. 1 písm. d)**

„Stavba musí být navržena a provedena tak, aby bylo zajištěno parkování motorových vozidel v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem.“:

Vyhláška č. 146/2024 Sb., o požadavcích na výstavbu, § 7

(1) Pro stavby nebo pro účel využití pozemku, s výjimkou staveb dočasných na dobu nejvýše 1 roku, se parkovací stání navrhuje a provádí v počtu podle přílohy č. 1 k této vyhlášce.

(2) Parkovací stání musí být navržena a provedena jako součást stavby, a to jako provozně neoddělitelná část stavby nebo na pozemku stavby, pokud tomu nebrání omezení vyplývající ze stanovených ochranných opatření podle jiného právního předpisu<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2024-146?text=146%2F2024-f7897886>.

(3) Nelze-li parkovací stání navrhnout jako součást stavby nebo na pozemku stavby, musí být navržena a provedena na pozemku ve vzdálenosti do 300 m. Vzdálenost se měří jako nejkratší spojnice mezi stavbou a pozemkem, na kterém budou parkovací stání navržena a provedena.

Tento princip platil i v předešlých zněních stavebního zákona. Občané si musí parkování zajistit buď na pozemku své stavby, nebo na jiném pozemku, ke kterému mají právní vztah (např. nájemní smlouvu, věcné břemeno). Městys nemá povinnost zajišťovat vlastníkům nemovitostí parkovací stání.

- **Zákon č. 361/2000 Sb., zákon o silničním provozu,**

který stanovuje minimální průjezdný profil silnic při stání a zastavení vozidel. V § 25 odst. 3 je uvedeno, že při stání musí na obousměrné komunikaci zůstat pro každý směr volný jízdní pruh o šířce alespoň 3 metry, tedy celkem 6 metrů. V § 27 odst. 1 písm. r) je uvedeno, že řidič nesmí zastavit a stát na silniční vegetaci, pokud to není povoleno místní úpravou provozu na pozemní komunikaci.

- **Pasport komunikací platný od roku 2016**

Tento dokument řeší zařazení a evidenci místních komunikací do jednotlivých tříd, podle jejich charakteru a způsobu využití, podle zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích.

Z předmětného dokumentu rovněž vyplývá, že na téměř všech místních komunikacích Městys Černý Důl (protože nemají dostatečnou šířku) nedovoluje stání vozidel (parkování) již samotný zákon o provozu na pozemních komunikacích.

- **Opatření obecné povahy OOP 8/2025 - Zóna zákazu stání**

Zóna zákazu stání mimo vyznačená parkoviště znamená, že na daném úseku pozemních komunikací (což zahrnuje i místní, účelové, veřejně přístupné či omezeně přístupné komunikace), chodníku nebo jiném veřejném prostranství je parkování zakázáno, s výjimkou vyhrazených parkovacích míst, která jsou označena jako parkoviště. To znamená, že na většině míst v této zóně lze zastavit pro nastoupení nebo vystoupení osob nebo pro krátké naložení či vyložení nákladu.

Je nutné upozornit, že zóna zákazu stání se **netýká soukromých pozemků.**

- **Obecně závazná vyhláška o místním poplatku za užívání veřejného prostranství**

Městys Černý Důl má platnou obecně závaznou vyhlášku, která definuje veřejná prostranství. Veřejným prostranstvím jsou místa, která slouží obecnému užívání, tedy každému bez omezení. Jakékoliv omezení, které běžné užívání narušuje, např. parkování, složení stavebního materiálu, stánkový prodej atd., je v souladu s platnou OZV zpoplatněno.

- **Nařízení Rady městyse Černý Důl o vymezení oblastí městyse Černý Důl,**

ve kterých lze místní komunikace nebo jejich určené úseky užít za cenu sjednanou v souladu s cenovými předpisy k stání silničního motorového vozidla.

Tento dokument vznikl za účelem organizování dopravy na území městyse Černý Důl a vymezují se jím oblasti, ve kterých lze místní komunikace nebo jejich určené úseky užít za cenu sjednanou v souladu s cenovými předpisy (parkoviště).

ceny parkovacích karet

Parkovací karty, které jsou vydávány pro parkování aut na vyhrazených parkovacích plochách jsou nastaveny takto:

hlavní sezóna (1. 12. – 31. 3.): 4 000 Kč / stání
mimosezóna (1. 4. – 30. 11.): 1 000 Kč / stání

- **Pravidla pro stanovení ceny nájemného z pozemků**

Tato pravidla byla schválena Radou městyse dne 18.03.2019 usnesením č. 07/0099/2019.

3. HOSPODAŘENÍ S MAJETKEM MĚSTYSE **PÉČE ŘÁDNÉHO HOSPODÁŘE**

Městys má povinnost nakládat se svým majetkem s péčí řádného hospodáře. Co to znamená v praxi?

Stejně jako každý občan pečuje o svoji zahradu (svůj majetek), tzn. rozhoduje, jak s ní naloží, kdo tam může vstoupit a za jakých podmínek, tak i městys musí zodpovědně rozhodovat o nakládání se svým majetkem, například o tom, komu a za jakých podmínek pozemky pronajme či prodá, případně zda tak vůbec učiní.

Rozdíl je v tom, že zatímco občan si může rozhodnout zcela libovolně, městys musí jednat **nediskriminačně, transparentně a podle předpisů.**

Nestačí dodržet jen zákony státu – městys musí zároveň dodržovat i své vlastní schválené předpisy (např. nařízení, vyhlášky, opatření obecné povahy, schválená pravidla atd...).

To platí pro veškeré nakládání s majetkem městyse – ať už se jedná o pronájmy pozemků, parkování na vyhrazených plochách, nebo zábor veřejného prostranství.

Tedy – městys nemůže dát parkovací místo nebo pronajmout pozemek „kamarádovi“ zadarmo nebo levněji než komukoliv jinému, ani nemůže nikomu „rezervovat“ místo tam, kde to nedovoluje platné opatření, či zákon o silničním provozu. Musí mít pro všechny stejné podmínky, jinak by jednal v rozporu se zákonem.

Tento princip souvisí i s tématem tzv. „pokojného stavu“ nebo „zvyklostního“ užívání pozemků k parkování. I když někteří občané mohou být zvyklí parkovat na určitých místech dlouhodobě, není možné tento stav považovat za trvalý. Doba se mění a počet vozidel roste. Pokud tedy platí zákon o silničním provozu, pravidla městyse pro placené parkování, pravidla pro zábory veřejného prostranství, opatření vymezující zóny zákazu stání nebo jiné dopravní opatření, musí být tato pravidla dodržována všemi – i těmi, kteří byli zvyklí parkovat „po staru“. Městys jako řádný hospodář musí takto nastavené podmínky vymáhat.

4. ZÁBORY VEŘEJNÝCH PROSTRANSTVÍ

Dalším důležitým tématem jsou **zábory veřejných prostranství** – tedy situace, kdy si někdo na čas „zarezuje“ kus veřejného prostoru, který slouží všem, např. náměstí nebo komunikace, například kvůli stavbě, skládce dřeva nebo stavebního materiálu, případně i pro parkování.

- Zákon i vyhláška městyse stanovují, že za zábor je třeba platit poplatek – občané musí podat žádost o zábor veřejného prostranství.
- Smyslem je zajistit, aby každý, kdo omezí ostatní, přispěl na údržbu prostoru, a aby se k němu přistupovalo spravedlivě.
- Bez pravidel by se mohlo stát, že část městyse bude blokována jen ve prospěch několika jednotlivců.

5. ROLE MĚSTSKÉ POLICIE TRUTNOV

V Černém Dole je na dodržování pravidel a pořádku ve veřejném prostoru dohlíženo Městskou policií Trutnov na základě uzavřené veřejnoprávní smlouvy.

Městská policie má jasně stanovené kompetence. Jejím hlavním úkolem není „trestat občany“, ale zajišťovat bezpečný a přehledný provoz, kontrolovat parkování v souladu se stanoveným dopravním značením a pořádek na veřejných prostranstvích. Tam, kde dochází k porušování zákona nebo nedodržování vydaných předpisů městyse, řeší Městská policie přestupky.

Činnost Městské policie je přitom vždy prováděna v souladu s platnou legislativou České republiky, což zaručuje, že opatření jsou spravedlivá, nediskriminační a v souladu se zákonem. Díky její práci může městys efektivně vymáhat pravidla, protože samotný městys nemá pravomoc kontrolovat a pokutovat jednotlivce.

6. Role zaměstnanců - jak funguje náš úřad

Často se na úřad obracíte s otázkami nebo žádostmi a někdy může být těžké pochopit, co úřad může sám rozhodnout a co už je dáno zákonem. Občas z toho vznikají zbytečné konflikty

nebo nedorozumění, kdy občan očekává řešení, které úředníci bohužel nemohou ovlivnit, i kdyby sami chtěli pomoci.

Zaměstnanci úřadu totiž vykonávají svou práci ve dvou oblastech – a každá z nich se řídí jinými pravidly.

- **První oblast práce** se týká toho, co si **městys rozhoduje sám** – tomu se říká **samostatná působnost**.

V této oblasti úředníci zajišťují odborné a administrativní podklady pro rozhodování orgánů samosprávy – starosty, rady a zastupitelstva, tedy občany volených zástupců.

Patří sem například hospodaření s majetkem městyse (pozemky a stavby) a rozpočtem, rozvoj obce (územní plánování), investice, záležitosti veřejného pořádku (obecně závazné vyhlášky), stanovení místních poplatků a služby (odpady, údržba zeleně, veřejné osvětlení atd..).

Zkrátka vše, co souvisí s každodenním fungováním a rozvojem obce.

Úředníci poté postupují podle rozhodnutí a pokynů orgánů (starosty, rady, zastupitelstva).

- **Druhá oblast** jejich práce je ale jiná – to je tzv. **přenesená působnost**, tedy **výkon státní správy**.

Tady úředníci vykonávají to, co jim ukládá stát a zároveň v této části své práce úředníci postupují podle předpisů, které si městys sám stanovil.

Musí se přesně řídit zákony, (například zákonem o daních a poplatcích, silničním zákonem, stavebním zákonem, vodním zákonem, nebo zákonem o ochraně přírody atd.), ale i vyhláškami a nařízeními městyse.

Nemohou proto rozhodovat podle osobních sympatií, podle přání občanů ani podle názoru jednotlivých členů zastupitelstva – musí rozhodnout tak, jak jim to ukládá zákon. Neznamená to, že by nechtěli pomoci, ale že jim to zákon jednoduše nedovoluje.

Pokud by jednali jinak, porušili by předpisy a vystavili by sebe i úřad problémům.

Je důležité si uvědomit, že v jedné části své práce úředníci pomáhají městyši, v druhé zastupují stát. A v obou případech dělají svou práci podle pravidel, která musí dodržovat.

Cílem nás všech je, aby úřad fungoval správně, přehledně a férově. Proto i v případě, kdy úředník nemůže vyhovět požadavkům občana, je nutné chovat se k zaměstnancům městyse **slušně a s respektem**.

7. ZÁVĚREČNÉ SHRNUÍ:

Rozšíření zóny zákazu stání je především investicí do budoucnosti našeho městyse. Umožní nám udržet přehledné a bezpečné ulice i v době, kdy aut každým rokem přibývá. Díky jasným pravidlům se vyhneme zmatkům a sporům a každý bude vědět, co si může dovolit a kde má své místo. Všichni občané i návštěvníci mají stejné podmínky a nikdo není zvýhodněn jen proto, že je zvyklý „parkovat po svém“. Takový přístup je důležitý nejen kvůli každodennímu provozu, ale i kvůli atmosféře v městyši – pravidla dávají jistotu a předcházejí konfliktům.

Alena Purmová
starostka

